

CENA RYCHLÉ MÓDY:

Levné oblečení, které se rychle vyhodí

Rychlá móda (fast fashion) = levné trendy oblečení, které se rychle vyrábí i vyhazuje.

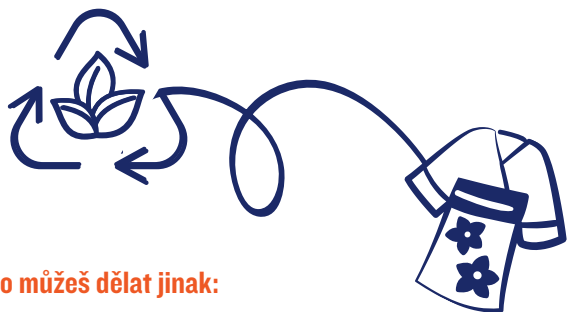
Možná tě baví sledovat, co je právě „in“. Fast fashion značky to vědí – a proto chrlí nové kolekce skoro každý týden.

Rychlá móda je styl nakupování, kdy se oblečení vyrábí rychle, levně a ve velkém. Cílem je, aby lidé neustále kupovali něco nového.

Jenže tato „móda na jedno použití“ má i svou stinnou stránku.

Problém

- Oblečení z „fast fashion“ se rychle rozpadne.
- Módní průmysl je jeden z největších znečišťovatelů planety.
- Lidé v továrnách pracují za minimální mzdy.

Co můžeš dělat jinak:

- Kupuj méně, ale kvalitně.
- Zkus sekáče, swapy nebo půjčování.
- Opravuj, přetvářej, recykluj.
- Ptej se: „Opravdu to potřebuju?“

Pomalá móda (slow fashion) = kvalitní, férové oblečení, které ti vydrží roky.

TEST: NAKUPUJEŠ S ROZUMEM?

Odpověz ANO nebo NE:

1. Víím, odkud pochází zboží, které kupuju.
2. Ověřuji obchod, než zaplatím.
3. Nepodléhám slepě slevám.
4. Přemýšlím, co můj nákup znamená pro životní prostředí.

Pokud jsi odpověděl(a) „ANO“ aspoň třikrát – jsi vědomý zákazník!

Podívej se:

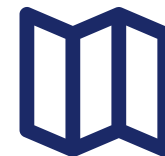
Krátké video „Jak poznat falešný e-shop“ (zdroj: YouTube kanál mBank).

Video srozumitelně shrnuje, jak odhalit nebezpečné e-shopy – bez reklam a produktové propagace.

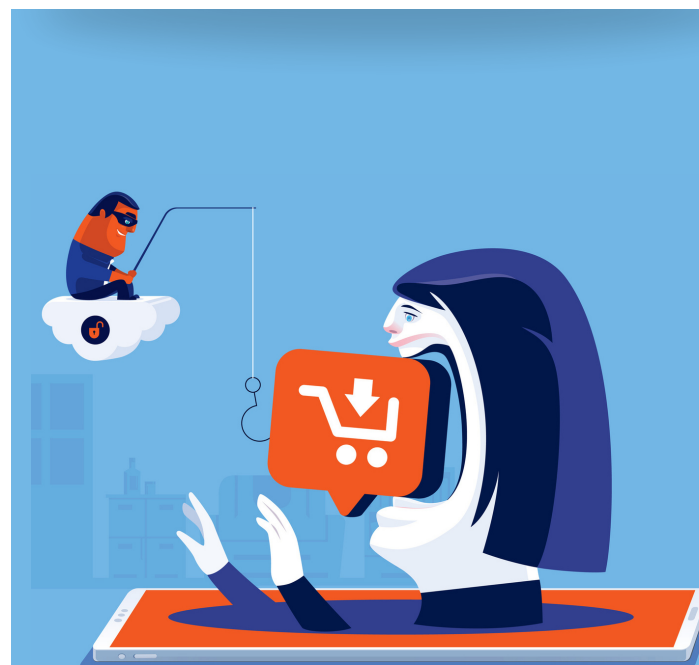
Online nákupy jsou pohodlné,
ale i tady se vyplatí používat rozum.
Přemýšlej, než klikneš – a nakupuj chytře.

Tuto příručku zpracovalo Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, z.s. s finanční podporou Ministerstva průmyslu a obchodu.

NAKUPUJ S ROZUMEM

Jak nenaletět e-shopům, slevařům a “must have” trendům

FALEŠNÉ E-SHOPY:

Slevy, které existují jen na obrazovce

Nakupování online může být zábava – nebo i past. Některé obchody slibují obrovské slevy, ale po zaplacení zboží nikdy nepřijde a web zmizí.

„Mikina za 199 Kč a doprava zdarma?“

Zní to lákavě, ale může jít o web, který si vezme peníze a po zaplacení zmizí.

Dnes už to není jen o chybách v textu

Umělá inteligence dokáže vytvořit dokonale vypadající webové stránky, takže i podvodné e-shopy působí na první pohled věrohodně. Následující znaky vám mohou pomoci.

Jak poznáš falešný e-shop?

- Nabízí zboží za podezřele nízké ceny.
- Web nemá žádné kontaktní údaje – chybí telefon, adresa, sídlo firmy.
- Není zde uvedeno IČO ani obchodní podmínky.
- Vyžaduje platbu předem a nenabízí žádnou jinou možnost.
- Nemá žádné recenze nebo hodnocení, nebo jsou podezřele „dokonalé“.

Proč je to nebezpečné

- Zaplatíte zboží, ale žádné nepřijde.
- Zadáte údaje o své platební kartě – a podvodník je zneužije.
- Můžete si nevědomky stáhnout virus, pokud na stránce na něco kliknete.

Desatero bezpečného nákupu na internetu:

- ✓ **Prověř e-shop:** Zkontroluj, jestli má uvedené IČO, adresu a telefon. Když chybí, je to varovný signál.
- ✓ **Hledej recenze mimo web obchodu.** Zadej název e-shopu do vyhledávače se slovy „recenze“ nebo „zkušenosti“.
- ✓ **Porovnej si ceny.** Nabídka, která je výrazně levnější než jinde, může být podvod, nekvalitní zboží nebo padělek.
- ✓ **Zjistí, odkud zboží přijde.** Zásilka z např. z Číny může znamenat dlouhou dodací lhůtu, clo, DPH či složitou reklamaci.
- ✓ **Plať bezpečně.** Upřednostňuj zabezpečenou platbu kartou. V případě potíží můžeš požádat svou banku o vrácení peněz.
- ✓ **Zkontroluj zabezpečení webu.** Adresa by měla začínat https:// a mít ikonku zámku.
- ✓ **Přečti si obchodní podmínky,** jak e-shop řeší vrácení zboží a reklamace.
- ✓ **Nevěř obrovským slevám.** „Poslední kus“ nebo „sleva 90 %“ bývá často trik.
- ✓ **Nesdílej zbytečně osobní údaje.** E-shop nepotřebuje tvé rodné číslo ani zbytečné informace.
- ✓ **Dej na intuici.** Když máš z nákupu špatný pocit, nepokračuj.

Nakupuj chytře. Ušetříš peníze i spoustu nervů.

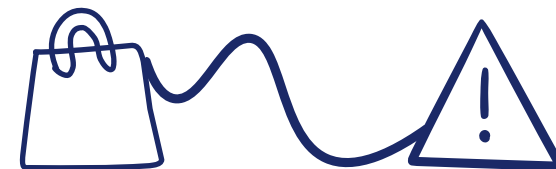
E-COMMERCE PLATFORMY

Levné, rychlé... ale za jakou cenu?

Nakupovat na zahraničních platformách/nákupních galeriích je snadné – pár kliknutí a zboží míří z druhé strany světa až k tobě domů.

Láká tě obrovský výběr, věci, které jinde neseženeš, neuvěřitelné slevy i nabídky „jen pro tebe“ díky algoritmům „šité na míru“.

Jenže právě tyto globální nákupní aplikace skrývají i řadu rizik, o kterých se moc nemluví.

Na co si dát pozor u e-commerce platform:

- Nejde o běžný e-shop, ale o tržiště s tisíci různými prodejci.
- Reklamace, vrácení peněz i odpovědnost za kvalitu mohou být nejasné.
- Zboží často putuje ze zemí mimo EU.
- Můžeš doplácet clo nebo DPH a řešit zdoluhavé vrácení.
- Kvalita bývá nevyrovnaná.
- Na fotce vypadá zboží jinak, než ve skutečnosti.
- Potíže s ochranou osobních údajů.
- Platformy sledují, co prohlídíš, ukládají historii nákupů a vytvářejí tvůj profil.

Zahraniční platformy/nákupní galerie nabízejí tisíce produktů za pár korun. Ale nízká cena má své důvody:

- časté porušování autorských práv a kopírování značek
- nejasný původ zboží (kvalita, bezpečnost)
- možné toxické látky v oblečení či doplňcích
- žádná záruka opravdové recyklace nebo udržitelnosti.